

SIKKERHEDSDATABLAD

1 IDENTIFIKATION AF STOFFET/BLANDINGEN OG AF SELSKABET/VIRKSOMHEDEN

1.1 Produktidentifikator

Produktnavn Klerat[®] Pellets

Design code A10976C

1.2 Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Anvendelse Gnavermiddel

1.3 Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Firma Syngenta Crop Protection A/S,
Strandlodsvej 44, 2300 København S
Tel: 32 87 11 00, Fax: 32 87 11 99,
E-mail adresse: dk@syngenta.com

1.4 Nødtelefon

Nødtelefon Alarm 112, Giftlinjen (Bispebjerg Hospital) 82 12 12 12

2 FAREIDENTIFIKATION

2.1 Klassificering af stoffet eller blandingen

Klassificering iht. Forordning (EF) 1272/2008

Ikke et farligt stof eller blanding iht. det globale harmoniserede system (GHS).

Klassificering iht. EU direktiverne 67/548/EØF eller 1999/45/EF.

Xn Sundhedsskadelig

R20/21/22: Farlig ved indånding, ved hudkontakt og ved indtagelse.

2.2 Mærkningselementer

Etikettering: Forordning (EF) nr. 1272/2008: -

Bemærkninger: Ikke et farligt stof iht. GHS.

Farebestemmende komponent(er) for etikettering: -

Etikettering: EU direktiverne 67/548/EØF eller 1999/45/EF.

Symbol(er)

Sundhedsskadelig

R-sætning(er):

R20/21/22 Farlig ved indånding, ved hudkontakt og ved indtagelse.

S-sætning(er):

S 2 Opbevares utilgængeligt for børn.

S13 Må ikke opbevares sammen med fødevarer, drikkevarer og foderstoffer.

S22 Undgå indånding af støv.

S24 Undgå kontakt med huden.

S46 Ved indtagelse, kontakt omgående læge og vis denne beholder eller etiket.

Tillægsmærkning: For at nedsætte risikoen for mennesker og miljø skal brugsanvisningen følges nøje.

2.3 Andre farer: Ingen kendte.

3 SAMMENSÆTNING AF/OPLYSNING OM INDHOLDSTOFFER

3.2 Blandinger

Farlige komponenter

Kemisk betegnelse	CAS-nr. EF-nr. Registreringsnummer	Klassifikation (67/548/EØF)	Klassifikation (FORORDNING (EF) Nr. 1272/2008)	Koncentration % W/W
brodifacoum	56073-10-0 259-980-5	T+, N R26/27/28 R43 R48/24/25 R50/53	Acute Tox.1; H300 Acute Tox.1; H310 Acute Tox.1; H330 Skin Sens.1; H317 STOT RE1; H372 Aquatic Acute1; H400 Aquatic Chronic1; H410	0,005

Stoffer, for hvilke der foreligger EF-grænseværdier for erhvervsmæssig eksponering.

Se afsnit 16 for fuld ordlyd af R-sætninger nævnt i dette afsnit.

For den fuldstændige tekst af faresætningerne nævnt i dette punkt, se punkt 16.

4 FØRSTEHJÆLPSFORANSTALTNINGER

4.1 Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Generelt råd: Hav dunk, etiket eller sikkerhedsdatablad ved hånden, når Giftlinjen eller lægen kontaktes.

Indånding: For den tilskadekomne til frisk luft. Hvis vejrtrækningen er uregelmæssig eller ophørt, udfør da kunstigt åndedræt. Hold patienten varm og i ro. Ring omgående til læge eller giftoffitionen.

Hudkontakt: Forurenet tøj tages straks af. Skyl omgående med rigeligt vand. Søg læge, hvis hudirritationen vedvarer. Vask forurenet tøj for genbrug.

Øjenkontakt: Skyl øjeblikkeligt med rigeligt vand, også under øjnelågene i mindst 15 minutter. Fjern kontaktlinser. Omgående lægehjælp er påkrævet.

Indtagelse: Bring straks den tilskadekomne på sygehus. Fremprovoker IKKE opkastning.

4.2 Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Symptomer: Symptomer på forgiftning er typiske for antikoagulanter. I svære tilfælde kan der opstå blå mærker, hævelse med blodansamling i leddene, blod i afføring og urin.

4.3 Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Medicinsk råd: Dette produkt indeholder antikoagulanter med en effekt meget lig warfarin ved det at de begge virker ved at hæmme prothrombin syntesen. Den specifikke målbare effekt er prothrombin-tiden. Bemærk, at denne ikke vil være vedvarende for 12-18 timer efter indtagelse. Den specifikke modgift er vitamin K1 (Phytomenadione). Modgift må kun indgives under lægeligt tilsyn. Indledningsvis skal modgift indgives ved indsprøjtning (10-20 mg, eller 0,25 mg/kg for børn), ved langsom intravenøs tilførsel med en hastighed der ikke overstiger 1 mg/minut. I svære tilfælde kan det være nødvendigt at bruge frisk frosset plasma. Opfølgende behandling indgives oralt (40 mg/dag i spredte doser for voksne; op til 20 mg/dag i spredte doser for børn). Prothrombin-tiden og hæmoglobinen bør overvåges. Patienter bør holdes under lægeligt tilsyn indtil prothrombin-tiden har været normal i 3 sammenhængende dage. Det kan være nødvendigt at fortsætte med oral behandling i flere måneder (20 mg/dag i spredte doser for voksne og 20 mg/dag i spredte doser for børn). (I tilfælde med dyr er dosen 2-5 mg/kg).

5 BRANDBEKÆMPELSE

5.1 Slukningsmidler: Slukningsmidler - mindre brande: Brug vandspray, alkoholbestandigt skum, pulver eller kuldiioxid. Slukningsmidler - større brande: Alkoholbestandigt skum eller vandtåge. Brug ikke vandstråle, da den kan sprede og øge brandens omfang.

5.2 Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen: Da produktet indeholder brændbare organiske forbindelser vil brand fremkalde tæt sort røg med farlige forbrændingsprodukter (se punkt 10). Påvirkning overfor dekomponeringsprodukter kan skade helbredet.

5.3 Anvisninger for brandmandskab: Bær heldækkende beskyttelsesdragt og selvforsynet åndedrætsværn. Tillad ikke brandslukningsvæske at løbe i kloakafløb og vandløb. Afkøl lukkede beholdere i nærheden af branden med vandtåge.

6 FORHOLDSREGLER OVER FOR UDSLIP VED UHELD

6.1 Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer: Der henvises til beskyttelsesforanstaltninger nævnt i afsnit 7 og 8.

6.2 Miljøbeskyttelsesforanstaltninger: Skyl ikke ud til overfladevand eller til det sanitære kloaksystem.

6.3 Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning: Inddæmp i spild, opsaml med en elektrisk beskyttet støvsuger eller ved vådbørstning og overfør til en beholder til bortskaffelse i henhold til lokale regler (se punkt 13). Undgå at lave støvskyer ved brug af børste eller trykluft. Rens den forurenede overflade omhyggeligt. Hvis produktet forurener åer og søer eller kloakafløb, informer da respektive myndigheder.

6.4 Henvisning til andre punkter: Der henvises til beskyttelsesforanstaltninger nævnt i afsnit 7 og 8. Der henvises til bortskaffelsesforanstaltninger nævnt i afsnit 13.

7 HÅNTERING OG OPBEVARING

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering: Ingen særlige krav til brandbeskyttende foranstaltninger. Undgå kontakt med huden og øjnene. Der må ikke spises, drikkes eller ryges under brugen. For personlig beskyttelse se punkt 8.

7.2 Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed: Ingen specielle opbevaringsforhold påkrævet. Opbevar beholderne tæt lukket på et tørt, køligt og velventileret sted. Opbevares utilgængeligt for børn. Må ikke opbevares sammen med fødevarer, drikkevarer og foderstoffer. Fysisk og kemisk stabilt i mindst 2 år ved opbevaring i uåbnet originalemballage ved tempererede omgivelser.

7.3 Særlige anvendelser: Registrerede plantebeskyttelsesmidler: For korrekt og sikker brug af dette produkt, venligst referer til godkendelsesforholdene beskrevet på produktetiketten.

8 EKSPONERINGSKONTROL/PERSONLIGE VÆRNEMIDLER

8.1 Kontrolparametre

Komponenter	Grænseværdi(er)	Type af grænseværdi	Kilde
brodifacoum	0,002 mg/m ³	8 t TWA	SYNGENTA

Følgende anbefalinger for eksponeringskontrol/personlig beskyttelse er bestemt for fremstillingen, formuleringen og pakningen af produktet.

8.2 Eksponeringskontrol

Tekniske foranstaltninger: Indelukning og/eller adskillelse er den mest pålidelige tekniske beskyttelse hvis eksponering ikke kan undgås. Omfanget af disse beskyttelsesmetoder beror på den aktuelle risiko. Hvis luftbåren tåge eller damp dannes, brug lokalt ventilationsanlæg. Bedøm eksponering og brug yderligere forholdsregler for at holde luftbårne partikler under relevant eksponeringsgrænse. Om nødvendigt, søg yderligere arbejdshygiejniske råd.

Beskyttelsesforanstaltninger: Arbejdsmæssige forholdsregler skal altid tages i brug frem for at bruge personligt beskyttelsesudstyr. Når personligt beskyttelsesudstyr vælges, søg sagkyndigt råd. Personligt beskyttelsesudstyr skal være certificeret i henhold til gældende standard.

Åndedrætsværn: Normalt er personligt åndedrætsværn ikke nødvendigt. Åndedrætsværn med partikelfilter kan være nødvendigt indtil effektivt teknisk udstyr er installeret.

Beskyttelse af hænder: Kemisk resistente handsker er normalt ikke nødvendige. Vælg handsker baseret på de fysiske arbejdskrav.

Beskyttelse af øjne: Særligt udstyr er sædvanligvis ikke påkrævet. Følg altid gældende forskrifter.

Beskyttelse af hud og krop: Intet specielt beskyttelsesudstyr nødvendigt. Vælg beskyttelsesudstyr for hud og krop baseret på de fysiske arbejdskrav.

9 FYSISK-KEMISKE EGENSKABER

9.1 Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Tilstandsform	Fast
Form	Piller
Farve	Lyserød
Lugt	Lugtfri
Lugtterskel	ingen data tilgængelige
pH-værdi	ingen data tilgængelige
Smeltepunkt/Smeltepunktsinterval	ingen data tilgængelige
Kogepunkt/Kogepunktsinterval	ingen data tilgængelige
Flammepunkt	ingen data tilgængelige
Fordampningshastighed	ingen data tilgængelige
Antændelighed (fast stof, luftart)	ingen data tilgængelige
Laveste eksplosionsgrænse	ingen data tilgængelige
Højeste eksplosionsgrænse	ingen data tilgængelige
Damptryk	ingen data tilgængelige
Relativ dampvægtfylde	ingen data tilgængelige
Massefylde	ingen data tilgængelige
Oploselighed i andre opløsningsmidler	Ej opløselig i vand
Fordelelingskoefficient: n-oktanol/vand	ingen data tilgængelige
Selvantændelsestemperatur	ingen data tilgængelige
Termisk spaltning	ingen data tilgængelige
Viskositet, dynamisk	ingen data tilgængelige
Viskositet, kinematisk	ingen data tilgængelige

Eksplorative egenskaber ingen data tilgængelige

Oxiderende egenskaber ingen data tilgængelige

9.2 Andre oplysninger

Bulk massefylde 0,6 - 0,7 kg/dm³

10 STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet: Ingen information tilgængelig.

10.2 Kemisk stabilitet: Ingen information tilgængelig.

10.3 Risiko for farlige reaktioner: Ingen kendte. Farlig polymerisering forekommer ikke.

10.4 Forhold, der skal undgås: Ingen information tilgængelig.

10.5 Materialer, der skal undgås: Ingen information tilgængelig.

10.6 Farlige nedbrydningsprodukter: Forbrænding eller termisk nedbrydning danner giftige og irriterende dampe.

11 TOKSIKOLOGISKE OPLYSNINGER

11.1 Oplysninger om toksikologiske virkninger

Akut oral toksicitet: Estimat for akut toksicitet han og hun rotte, > 5.000 mg/kg. Baseret på indgående komponenter.

Akut toksicitet ved indånding (brodifacoum): LC50 hun rotte, 3,05 µg/l, 4 t. LC50 han rotte, 4,86 µg/l, 4 t.

Akut dermal toksicitet: LD50 kanin, > 2.000 mg/kg.

Hudætsning/-irritation: Kanin: Ikke irriterende.

Alvorlig øjenskade/øjenirritation: Kanin: Ikke irriterende.

Respiratorisk sensibilisering eller hudsensibilisering (brodifacoum): Marsvin: Er hudsensibiliserende i dyreforsøg.

Kimcellemutagenicitet (brodifacoum): Viste ingen mutagene virkninger ved dyreforsøg.

Kræftfremkaldende egenskaber (brodifacoum): Viste ingen carcinogenvirkning ved dyreforsøg.

Fosterbeskadigelse (brodifacoum): Viste ingen teratogenvirkning ved dyreforsøg.

Reproduktionstoksicitet (brodifacoum): Viste ingen reproduktionstoksiske effekter i dyreforsøg.

Gentagne STOT-eksponeringer (brodifacoum): Ingen bivirkninger er blevet observeret ved kroniske toksicitetsforsøg.

Yderligere oplysninger (brodifacoum): Usædvanlig stor eksponering nedsætter blodets størkningshastighed og kan forårsage blødning, chok og død.

12 MILJØOPLYSNINGER

12.1 Toksicitet

Toksicitet for fisk

LC50 *Oncorhynchus mykiss* (Regnbueforel), > 1.000 mg/l, 96 t. Baseret på indgående komponenter.

Giftighed for vandlevende hvirvelløse dyr

EC50 *Daphnia magna* (dafnie), > 1.000 mg/l, 48 t. Baseret på indgående komponenter.

Giftighed for vandplanter (brodifacoum):

ErC50 *Selenastrum capricornutum*, (grønalger), 0,27 mg/l, 72 t.

12.2 Persistens og nedbrydelighed

Stabilitet i vand (brodifacoum): Halveringstid for nedbrydning: ca. 300 d. Persistent i vand.

Stabilitet i jord (brodifacoum): Halveringstid for nedbrydning: 157 d. Er ikke persistent i jord.

12.3 Bioakkumuleringspotentiale

(brodifacoum): Brodifacoum har højt potentiale for bioakkumulering.

12.4 Mobilitet i jord

(brodifacoum): Brodifacoum har lav mobilitet i jord.

12.5 Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

(brodifacoum): Dette stof anses ikke for at være persistent, bioakkumulerbart eller giftigt (PBT).

Dette stof anses ikke for at være meget persistent eller meget bioakkumulerbart (vPvB).

12.6 Andre negative virkninger: Ingen kendte.

13 FORHOLD VEDRØRENDE BORTSKAFFELSE

13.1 Metoder til affaldsbehandling

Produkt: Foruren ikke søer, åer eller grøfter med kemikalier eller brugte beholdere. Affald må ikke komme i kloakken. Hvis det er muligt foretrækkes genanvendelse frem for bortskaffelse eller forbrænding.

Hvis genanvendelse ikke er praktisk muligt, skal bortskaffelse ske i henhold til lokale regulativer.

Foruren emballage: Tøm for resterende indhold. Skyl beholderne tre gange. Tomme beholdere skal bringes til et godkendt affaldsdeponeringssted for genbrug eller bortskaffelse. Tomme beholdere må ikke genbruges.

14 TRANSPORTOPLYSNINGER

Vejtransport (ADR-RID)	Ikke farlige stoffer
14.1 UN-nummer	ikke anvendelig
14.2 UN-forsendelsesbetegnelse	ikke anvendelig
14.3 Transportfareklasse(r)	ikke anvendelig
14.4 Emballagegruppe	ikke anvendelig
14.5 Miljøfarer	ikke anvendelig
Søtransport (IMDG)	Ikke farlige stoffer
14.1 UN-nummer	ikke anvendelig
14.2 UN-forsendelsesbetegnelse	ikke anvendelig
14.3 Transportfareklasse(r)	ikke anvendelig
14.4 Emballagegruppe	ikke anvendelig
14.5 Miljøfarer	ikke anvendelig
Lufttransport (IATA-DGR)	Ikke farlige stoffer
14.1 UN-nummer	ikke anvendelig
14.2 UN-forsendelsesbetegnelse	ikke anvendelig
14.3 Transportfareklasse(r)	ikke anvendelig
14.4 Emballagegruppe	ikke anvendelig
14.6 Særlige forsigtighedsregler for brugeren: Ingen.	
14.7 Bulktransport i henhold til bilag II til MARPOL 73/78 og IBC-koden:	Ikke anvendelig.

15 OPLYSNINGER OM REGULERING

15.1 Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

GHS-Mærkning

Bemærkninger: Ikke et farligt stof iht. GHS.

Farebestemmende komponent(er) for etikettering: -

15.2 Kemikaliesikkerhedsvurdering: En kemisk sikkerhedsvurdering kræves ikke for dette stof.

16 ANDRE OPLYSNINGER

Yderligere oplysninger

Fulde ordlyd af eventuelle R-sætninger angivet under punkt 2 og 3:

R26/27/28 Meget giftig ved indånding, ved hudkontakt og ved indtagelse.

R43 Kan give overfølsomhed ved kontakt med huden.

R48/24/25 Giftig: alvorlig sundhedsfare ved længere tids påvirkning ved hudkontakt og indtagelse.

R50/53 Meget giftig for organismer, der lever i vand; kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.

Fuldstændig tekst af faresætninger refereret til under punkt 2 og 3:

H300 Livsfarlig ved indtagelse.

H310 Livsfarlig ved hudkontakt.

H317 Kan forårsage allergisk hudreaktion.

H330 Livsfarlig ved indånding.

H372 Forårsager organskader ved længerevarende eller gentagen eksponering.

H400 Meget giftig for vandlevende organismer.

H410 Meget giftig med langvarige virkninger for vandlevende organismer.

Informationerne i dette Arbejdshygieniske Datablad er efter vor bedste viden, oplysninger og overbevisning korrekte på datoen, hvor det er trykt. Informationerne tjener kun som vejledning til sikker håndtering, brug, forarbejdning, lagring, transport, disponering og frigivelse og kan ikke betragtes som en garanti eller kvalitetsangivelse.

Informationerne vedrører kun det udtrykkeligt angivne materiale og er ikke gældende for dette materiale anvendt i kombination med andre materialer eller forarbejdning, medmindre udtrykkeligt anført i teksten.

Ændringer siden sidste version vil være fremhævet i margin. Denne version erstatter alle tidligere versioner.

Produktnavne er trademarks eller registrerede varemærker for et Syngenta Group Company.